

Oi niitä aikoja

Kun Kaleva täyttää sata vuotta, yksi jos toinenkin heittäytyy vähän nostalgiseksi. Muistanpa itsekin kuin toissa viikon, kun ensi kertaa saavuin Kalevaan myöhään syksyllä 1899. Olin toiminut Lapissa lentojätjänä, kullankaivajana ja kuukkelinpelättimenä, mutta kun lunta alkoi olla kainaloihin saakka, päätin pyrkiä sisähommiin.

Kalevan akkunasta värjyi yöhön valopilkku, joten suunnistin sitä kohden. Sisällä jykevän pöydän ääressä istui päätoimittaja Juho Raappana punsilasi toisessa ja sulkakynä toisessa kädessään. Hän oli pääkirjoitusta väsäämässä, mutta ärähti pahasti, sillä inspiraatio pääsi karkuun samassa ovenavauksessa, kun astuin sisään.

"Kato nyt, poika, minkä teit", Raappana tuskaili hieman epäselvästi, sillä hän puhui fraktuuraa, kuten siihen aikaan oli tapana lehtimiespiireissä. Pelastaakseni tilanteen väsäsin itse pääkirjoituksen loppuun. Muistaakseni ehdotin jonkun Bobrikovin ampumista, vaikken edes tiennyt, kuka se sellainen Bobrikovi oli.

Eihän sitä pääkirjoitusta koskaan lehteen asti päästetty, mutta Raappana siitä tykkäsi sen verran, että otti minut töihin, aluksi avustavaksi nonparelliksi. Eipä aikaakaan, kun pääsin vakinaiseksi petiitiksi ja viimein puolilihavaksi kursiiviksi saakka.

Palkka ei tietysti ollut häävi, mutta ei sentään nälkä päässyt yllättämään, sillä talo jakoi siihen aikaan kaikille työntekijöilleen viikoittain pussillisen ylijäänyttä leipätekstiä.

Lehden kasvaessa etenin urallani vastuulliseen uutisankkurin virkaan. Tehtävänä oli pitää uutiset sillä lailla kurissa, että ne kaikki mahtuivat päivän lehteen. Jos tehtiin viisisivuista lehteä, mutta uutisia näytti tulevan kuuden sivun verran, uutisankkuri pantiin soittelemaan kunnanvaltuustoille, että nämä siirtäisivät kokouksia rauhallisempaan uutispäivään. Saatettiinpa lähteä kadulle ohjaamaan liikennettäkin, ettei olisi tullut liikaa kolariuutisia. Työssä ei kuitenkaan saanut olla liian innokas, koska muuten lehti olisi voinut jäädä vajaaksi. Onneksi meillä oli apunamme innokkaita freelancereita, jotka järjestivät uutisia hiljaisimpina aikoina. Myöhemminä vuosina on sitten kovasti kummasteltu mm. sellaista, miksi Oulussa sattuu niin paljon tulipaloja.

Kun suomettuminen alkoi saada jalansijaa, edessä oli taas ylennys. Minusta tuli rähmävystäjä. Toki rähmälläänolo oli ennen muuta päätoimittajan tai iltavuoron toimitussihteerin vastuulla, mutta esimerkiksi tiedotustilaisuuden toisena tai kolmantena päivänä he mielellään luovuttivat vuoronsa rähmätisurille, jonka piti hälyttää päätoimittaja takaisin, jos Kekkonen pieraisi suuntaa-antavasti tai Brezhnevin kulmakarvat rypistyivät televisiossa.

Niin, ne olivat aikoja ne. Nykyisellään Kalevakin on niin suuri ja kaikesta mahdollisesta riippumaton lehti, ettei enää tarvita uutisankkureita eikä rähmävystäjääkään. Joskus käy mielessä, että millähän nykyajan lehtiväki oikein saa aikansa kulumaan.

Artikkelin lähde [Kaleva](#)